

YARGITAY DERGİSİ

(JOURNAL OF THE COURT OF CASSATION)

Adaletin pusulası
(Compass of justice)

Cilt/Volume : 49
Yıl/Year : 49

Sayı/Issue : 3

Temmuz/July 2023
Sıra Sayı/Serial : 177

ISSN 1300-0209

Üç ayda bir yayımlanan hakemli bir dergidir.

This journal is a peer-reviewed journal published once every three months.

www.yargitaydergisi.gov.tr

Yargıtay Dergisi
TÜBİTAK ULAKBİM Hukuk Veri Tabanında
2017 yılından itibaren dizinlenmektedir.

Yargıtay Başkanlığı Adına Sahibi
On Behalf of Presidency of the Court of Cassation, Publisher

Mehmet AKARCA
Yargıtay Başkanı

Yayın Kurulu Başkanı
Chairman of the Editorial Board

Hikmet KANIK
Yargıtay 3. Hukuk Dairesi Üyesi

Yayın Kurulu Üyeleri
Editorial Board

İlhan KARA
Yargıtay 6. Hukuk Dairesi Üyesi

Mahmut COŞKUN
Yargıtay 6. Hukuk Dairesi Üyesi

Fatih AKDOĞAN
Yargıtay 1. Ceza Dairesi Üyesi

Muhammed YAVUZ
Yargıtay 3. Ceza Dairesi Üyesi

Editör
Editor

Firuze BIYIK
Yargıtay Tetkik Hâkimi

Yayın İşleri Müdürü (Vekaleten)
Acting Director of Publications

Mehmet Fatih ÇULCUOĞLU

Dergiye yapılan atıflarda “YD” kısaltması kullanılmalıdır.
For citations please use the abbreviation: “YD”

Yönetim Yeri
Place of Management

Yargıtay Yayın İşleri Müdürlüğü, İncek Şehit Savcı Mehmet Selim Kiraz Bulvarı,
No: 6, B Blok (Hukuk Binası), Ahlatlıbel-Çankaya/ANKARA

Telefon/Phone: 0312 836 06 07 – 0312 836 00 76

E-posta/E-mail: dergi@yargitay.gov.tr

Web sitesi/Website: www.yargitaydergisi.gov.tr

Abonelik Subscription

Abone bedeli; Yayın İşleri Müdürlüğümüzün
T.C. Vakıflar Bankası Yargıtay/Ankara Şubesi
IBAN: TR65 0001 5001 5800 7305 3310 60 nolu banka hesabına
“Yargıtay Yayınları Döner Sermaye İşletmesi” adına yatırılmalıdır.

Abone olmak için Abone Servisimizi (0 312 836 06 09) arayınız.

Hiçbir yerde *temsalcimiz yoktur*. Ödemeli olarak Dergi gönderilmez.

Bu dergide yayımlanan yazılarda ileri sürülen görüşler yazarlarına aittir.
Articles published in this journal represent only the views of the contributors.

Copyright © 2023

Tüm hakları saklıdır. Bu yayının hiçbir bölümü, Yargıtay Başkanlığı'nın yazılı izni olmadan, fotokopi yoluyla veya elektronik, mekanik ve sair suretlerle kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz, kayda alınamaz.

All rights reserved. No part of this publication may be copied, reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by means, without the prior expressed permission in writing of Presidency of the Court of Cassation.

Baskı

Ankara Açık Ceza İnfaz Kurumu
An-Ce Matbaası
Tel: (0-312) 278 76 10
Faks: (0-312) 278 25 68

YARGITAY DERGİSİ YAYIN İLKELERİ

1. 1975 yılında yayın hayatına başlayan Yargıtay Dergisi (YD), “Hakemli Dergi” statüsünde üç ayda bir olmak üzere Ocak, Nisan, Temmuz ve Ekim aylarında yayımlanır.

2. Dergide hakemli ve hakemsiz makalelere birlikte yer verilir. Hakemli olarak yayınlanmasına karar verilen makalelerin hakemli olduğu dergide ayrıca gösterilir. Hakemsiz makalenin yayınlanıp yayınlanmayacağına Yayın Kurulu karar verir.

3. Derginin amacı; hukuki konularda bilimsel çalışmalar yayımlamaktır.

4. Yazıların; özgün, başka bir yerde yayımlanmamış veya yayımlanmak üzere gönderilmemiş olması gerekir.

5. Yayımlanan makaleden kaynaklanan her türlü sorumluluk yazara aittir.

6. Makale, bilgisayar ortamında Microsoft Word programında yazılır.

7. Makale, bilimsel bir çalışma niteliğini taşıyamayacak ölçüde kısa ya da makale formatının sınırlarını aşacak şekilde uzun olmamalıdır.

8. Derginin yazı dili esas olarak Türkçe olmakla birlikte, dergide yabancı dilde yazılara da yer verilir. Yazı, Türkçe veya yabancı dillerden herhangi birinde yazılmış olsa dahi 13 kelimeyi aşmayan “başlık”, 150-350 kelime arası “öz (abstract)” ve 5-8 kelime arası “anahtar kelimelerin (keywords)” bulunması gerekir. Makalenin adı, “öz”ü, anahtar kelimeleri, keywords ve abstract bilgileri Türkçe ve İngilizce olarak makale ile birlikte yer alır. Bu bilgiler sırasıyla yazının başına eklenip, Türkçe veya İngilizce olarak yazarları tarafından makale ile birlikte gönderilir.

9. Yazar, adı ve soyadını, unvanını, görev yaptığı kurumu, iletişim adresini, telefonu ile mutlaka e-mail adresi ve ORC kimlik numarasını (ORCID) çalışmasının başına ekleyeceği üst kapak sayfası ile birlikte bildirmelidir. Makaleyi gönderen yazarın ismini ve ORC kimlik numarasını (ORCID) yazmaması/unutması durumunda makalesi yayımlanmayacaktır. Makale, A4 boyutunda birinde yazara ilişkin

bilgileri içeren kapak sayfası bulunan, diğesinde bulunmayan iki nüsha halinde gönderilir. Yazı, ana metinde 1,5 satır aralığı ile 12 punto; dipnotlarda tek satır aralığı ile 10 punto kullanılarak Times New Roman, normal stil karakterinde yazılmalı, metin iki yana yaslanmalı, sayfanın tüm kenarlarında 2,5 cm boşluk bırakılmalıdır. Başlık ve alt başlıklar dışında koyu (bold) yazı karakteri kullanılmamalıdır.

10. Dipnotlar sayfa altında gösterilir ve numaraları noktalama işaretlerinden sonra kullanılır. Dipnotta kaynak verilirken yazarın soyadı ve adının sadece baş harfleri büyük olur. Verilen kaynak kitap ise kitabın adı, kitabın basıldığı yer, basım yılı ve atıf yapılan sayfa numarası sırası ile verilir. Verilen kaynağın makale olması halinde ayrıca, makale adı çift tırnak içine alınır. Ancak makalenin yer aldığı eserin basım yeri ve tarihinin yazılması gerekmez. Verilen kaynak internet dokümanı ise makale yazarının soyadı adı, makale adı, dergi adı ve sayısı, hangi tarihte ve hangi siteden erişildiği bilgilerine sırası ile yer verilir. Tüm göndermeler yazarın soyadı yazılarak yapılır.

Kitap için örnek: Yılmaz, Ejder: Hukuk Muhakemeleri Kanunu Şerhi, Ankara 2012, s.28.

Makale için örnek: Demir, Mehmet: “Hâkime Hukuki Sorumluluğu Nedeniyle Açılan Tazminat Davası”, (AÜEHFD, C.VII, S. 2003/3-4, s.805-861), s.826.

İnternette alınmış doküman için örnek: Albayrak, Hakan: Tasarrufun İptali Davalarında Yargıtay Tarafından Kabul Edilen Özel Dava Şartları, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, S.2015/4(64), 11.03.2016 tarihinde <http://dergiler.ankara.edu.tr/dergiler/38/2071/21478.pdf> adresinden erişildi.

Gönderme örnek: Yılmaz, s.20.

11. Makale sonunda “kaynakça” bulunmalıdır. Kaynakça; metin içindeki ilk (tam) atıflar, “yazarın soyadı, adı” şeklindeki alfabetik düzene uyularak düzenlenir.

Örneğin: Yılmaz, Ejder: Hukuk Muhakemeleri Kanunu Şerhi, Ankara 2012.

Demir, Mehmet: “Hâkime Hukuki Sorumluluğu Nedeniyle Açılan Tazminat Davası”, (AÜEHFD, C.VII, S. 2003/3-4, s.805-861).

12. Makalede “anlatım planı”na veya “içindekiler”e yer verilmez.

13. Makalede yer alan kısaltmalara ilişkin cetvel metnin sonunda yer almalıdır.

14. Makale yayımlanmak üzere **dergi@yargitay.gov.tr** adresine e-posta ile gönderilir.

15. Yazarların dergiye gönderdikleri yazılarının denetimini yapmış oldukları ve bu haliyle “basıla” verdikleri kabul edilir. Bilimsellik ölçütlerine uyulmadığı ve olağanın üzerinde yazım yanlışlarının tespit edildiği yazılar, Yayın Kurulu tarafından geri çevrilir. Makale, Yargıtay Dergisi yayın ilkelerine uygun değilse reddedilir. Reddedilen yazılar yazarına iade edilmez. Yayın Kurulunun izni olmadıkça hakemlik sürecine başlandıktan sonra makale geri çekilemez, başka yerde yayımlanamaz.

16. “Kör hakemlik” sistemi uyarınca, kapak sayfası olmayan makale nüshası hakemlere gönderilir. Yazara yazının hangi hakeme gönderildiği konusunda bilgi verilmez. Yazının yayımlanması hakemler tarafından uygun bulunmadığı takdirde durum yazara bildirilir. Hakem raporları esaslı düzeltme içeriyorsa; rapor, hakem adı belirtilmeksizin yazara gönderilir. Yazar, sadece belirtilen düzeltmeler çerçevesinde değişiklikler yapabilir. Bu düzeltmeler yazar tarafından kabul edilip, işlenmesi ve hakemler tarafından uygun görülmesi koşuluyla makale yayımlanır. Hakemlerin raporlarının olumsuz olması durumunda tekrar bir hakem incelemesi yapılmaz.

17. Yazarlara ve hakemlere 23 Ocak 2007 tarih ve 26412 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan “Kamu Kurum ve Kuruluşlarınca Ödenecek Telif ve İşlenme Ücretleri Hakkında Yönetmelik” çerçevesinde telif ve hakem ücreti ödenir. Yazılar yayımlanmak üzere kabul edildiği takdirde, elektronik ortamda tam metin olarak yayımlamak da dahil olmak üzere tüm yayın hakları Yargıtay Dergisi'ne aittir. Yazarlar telif haklarını Yargıtay Dergisi'ne devretmiş sayılır. Elektronik yayım için ayrıca telif ücreti ödenmez.

18. Yayımlanan makalenin yazarına üç adet, hakemlere birer adet dergi gönderilir.

19. Dergide çeviri eserlere, kitap ve karar incelemelerine, mevzuat değerlendirmeleri ile bilgilendirici notlara da yer verilir. Bu tür yazılar hakeme gönderilmeyip, Yayın Kurulu kararı ile yayımlanır.

20. Makalenin yayımlanması için en az iki hakemin kabulü, hakem raporları arasında çelişki olması halinde editörün görüşü doğrultusunda veya üçüncü bir hakem raporu alındıktan sonra Yayın Kurulu'nun onayı gerekir.

21. Makale geliş tarihine göre kayıt altına alınarak, sıra numarası verilir.

22. Dergiye yayınlanmak üzere makale gönderen yazar yukarıdaki yayın ilkelerini kabul etmiş sayılır.

JOURNAL OF THE COURT OF CASSATION (JCoC) EDITORIAL PRINCIPLES

1. Published since 1975, the Journal of the Court of Cassation (JCoC) is a quarterly “peer-reviewed” periodical issued in January, April, July and October.

2. JCoC includes peer-reviewed and non-peer-reviewed articles. Manuscripts designated for publication through peer-review shall be indicated as such in the Journal. The Editorial Board shall decide whether a non-peer-reviewed article will be published or not.

3. JCoC’s purpose is to publish scientific works on law.

4. Manuscripts must be original, not have been published or submitted for publication elsewhere.

5. Author(s) shall have all liabilities arising from the published article.

6. The manuscript shall be typed in Microsoft Word software.

7. The manuscript must not be too short for a scientific study or too long to exceed the limits of the article format.

8. While JCoC’s publication language is essentially Turkish, it shall accommodate articles in foreign languages as well. The article, whether in Turkish or in any foreign language, must have a “title” not exceeding 13 words, an “abstract” of 150 to 350 words, and 5 to 8 “keywords”. The title, abstract and keywords of the article shall be included in the manuscript in Turkish and English together. Such information shall be inserted in the beginning of the article in the said order, and submitted in Turkish or in English along with the manuscript by the author(s).

9. The author must indicate his/her full name, title, affiliated organization, contact address and telephone, and absolutely, e-mail address and ORCID ID number in the top cover page added to the beginning of the manuscript. The article will not be published if s/he forgets/does not write the name of the author and the ORCID ID number. The manuscript shall be submitted in two copies each in A4 size paper, one having the cover page with author information, the

other with no author information. The manuscript shall be typed in normal style, justified, Times New Roman 12 font size with 1.5 line spacing in the main text, and 10 font size, single spaced in the footnotes; page margins 2,5 cm all around. Bold font should not be used except in the title and subtitles.

10. Footnotes shall be placed at page bottom, and marking numbers inserted after punctuation marks in the text. When providing references in the footnote, only the initial letters of the author's last name and given names shall be capitalized. Where a book is referenced, the referencing shall include the title, place of print, year of print and referred page of the book in the order herein. Where an article is referenced, the title of the article shall be quoted in double-quotation marks. However, it is not necessary to include the place of print and the date of the work in which the article appeared. Where the reference source is from the Internet, the following information shall be furnished in the following order: last name and given names of the author, article title, Journal title and issue, date of access and website address. All citations shall mention the author's last name.

Example of book reference: Yılmaz, Ejder: Hukuk Muhakemeleri Kanunu Şerhi, Ankara 2012, p.28.

Example of article reference: Demir, Mehmet: "Hâkime Hukuki Sorumluluğu Nedeniyle Açılan Tazminat Davası", (AÜEHFD, Vol VII, No 2003/3-4, p.805-861), p.826.

Example of Internet reference: Albayrak, Hakan: Tasarrufun İptali Davalarında Yargıtay Tarafından Kabul Edilen Özel Dava Şartları, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, No 2015/4(64), accessed on 11.03.2016 at <http://dergiler.ankara.edu.tr/dergiler/38/2071/21478.pdf>.

Example of citation: Yılmaz, p.20.

11. The manuscript should have a "references section" at the end. It is organized with respect to the alphabetical order of "author's surname, first name".

For example: Yılmaz, Ejder: Hukuk Muhakemeleri Kanunu Şerhi, Ankara 2012.

Demir, Mehmet: “Hâkime Hukuki Sorumluluğu Nedeniyle Açılan Tazminat Davası”, (AÜEHFD, Vol VII, No 2003/3-4, p.805-861).

12. “Contents” and “narrative plan” are not included in the article.

13. The “Abbreviations Chart” should be placed at the end of the text.

14. The manuscript submitted for publication shall be communicated by e-mail to: **dergi@yargitay.gov.tr**

15. It shall be assumed that the manuscripts submitted by authors to the Journal have been checked and submitted “for print as is”. Manuscripts that are identified as non-conforming to the scientific criteria and having more spelling errors than usual shall be returned by the Editorial Board. Where the manuscript fails to comply with the editorial principles of the Journal of the Court of Cassation, it shall be rejected. Rejected manuscripts shall not be returned to the author. Unless it is allowed by the Editorial Board, the article cannot be withdrawn and published elsewhere after the refereeing process has started.

16. Pursuant to the “double blind peer review” system; the copy of the manuscript without the cover page shall be communicated to the reviewers. No information on reviewers shall be furnished to the author. Where the reviewers do not approve the manuscript for publication, this shall be notified to the author. Where the reviewers’ report calls for major revision(s), such report shall be communicated to the author without indicating the identity of reviewers. The author may make changes only in the context of the requested corrections. The manuscript shall be published provided that such corrections be accepted, inserted by the author and approved by the reviewers. Where the reviewers’ report is negative, no further review shall be undertaken.

17. Authors and reviewers shall be paid copyright fees and reviewing fees respectively on the basis of the “Regulation on Copyright and Processing Fees Payable by Public Entities” published in the Official Gazette of 23 January 2007 issue 26412. Where the manuscripts are accepted for publication, all publication rights shall be

owned by the Journal of the Court of Cassation including full-text publication in electronic media. Authors shall be considered to have transferred their copyright to the Journal. No further royalties shall be paid for electronic publication.

18. Three copies of the Journal that contains the published article shall be sent to the author, and one each to the reviewers.

19. The Journal includes translated works, book and decision reviews, informative notes on legislative reviews as well. Such works shall not be directed to reviewers; they will be published by a decision of the Editorial Board.

20. The manuscript requires approval by at least two reviewers for publication; where the reviewers' reports fail to concur, the approval of the Editorial Board shall be required upon the Editor's opinion or after obtaining a third reviewer's report.

21. Manuscripts shall be recorded and numbered in the order of receipt.

22. Authors who submit manuscripts to the Journal for publication shall be deemed to have agreed to the editorial principles herein.

İÇİNDEKİLER CONTENTS

HAKEMLİ MAKALELER PEER REVIEWED ARTICLES

Dr. Sertaç ORUÇ

Buket KÖKSAL ORUÇ

Climate Impacts on Infrastructure Projects and

Risk Allocation

İklimin Altyapı Projeleri ve

Risk Tahsisi Üzerindeki Etkileri..... 575-597

Dr. Tuğçem SEÇER

Çocuğun Soyadı ve Öneriler

The Surname Of Child and Proposals..... 599-634

Araş. Gör. Elif YALÇIN SIRAKAYA

Anonim Şirketlerde İntifa Senetlerinin Hukuki Niteliği

The Legal Characteristics Of Jouissance Shares In

Incorporated Companies 636-682

İÇİNDEKİLER
CONTENTS

HAKEMSİZ MAKALELER
ARTICLES

Dr. (Iur.)Hasan DURSUN

Tanzimat Dönemindeki Türk Hukukunda
Ölüm Cezasına Genel Bir Bakış

An Overview Of The Capital Punishment In

Tanzimat Period Turkish Law..... 683-774

CLIMATE IMPACTS ON INFRASTRUCTURE PROJECTS AND RISK ALLOCATION

İKLİMİN ALTYAPI PROJELERİ VE RİSK TAHSİSİ ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

Dr. Sertaç ORUÇ***

Buket KÖKSAL ORUÇ***

Abstract

The impact of climate change on infrastructure assets can be encountered during the planning, construction, or operation phases of the asset's life cycle. When planning, it is expected to consider climate-induced risks for infrastructure projects with a relatively long service life, capital intensity, and a long project execution duration. Simply avoiding risks that are only apparent is not an effective risk management strategy. Moreover, construction projects are under threat of conflicts, which can be a significant cost during the project lifecycle due to potential risks. Appropriate risk allocation supports efficiently managing the construction contracts while minimizing disputes. The risks that infrastructure projects are exposed to and risk allocations in the International Federation of Consulting Engineers (FIDIC) Conditions of Contract were briefly discussed in this study. Risk-related

Makalenin Geliş Tarihi : 27/02/2023

Makalenin Kabul Tarihi : 12/07/2023

* Çankırı Karatekin University, Faculty of Engineering, Department of Civil Engineering, 18100 Çankırı, Turkey, Associate Professor,
e-mail: sertacoruc@karatekin.edu.tr.

** Istanbul Medipol University, Graduate School of Engineering and Natural Sciences, Construction Law and Management Program, Istanbul, Turkey, PhD. Candidate, e-mail: sertac.oruc@std.medipol.edu.tr.

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2906-0771>

*** Court of Cassation 6th Civil Chamber, Judge,
e-mail: buket.koksal@gmail.com.

ORCID: <https://orcid.org/0009-0001-0048-0927>

clauses were analyzed in terms of related parties and risk clusters. Research findings can help to consider construction contracts from a risk point of view and provide guidance for evaluating the possible climate change impacts.

Keywords: Climate Change, Infrastructure, Risk, FIDIC, Natural Risks, Risk Allocation

Öz

İklim değışikliğinin altyapı varlıkları üzerindeki etkisi ile, varlığın yaşam döngüsü boyunca planlama, inşaat veya işletme aşamalarında karşılaşılabılır. Nispeten uzun hizmet ömrüne sahip, sermaye yoğun ve proje yürütme süresi uzun olan altyapı projeleri için iklim kaynaklı risklerin dikkate alınması beklenmektedir. Etkili risk yönetimi için, sadece görünen risklerden kaçınmak yeterli değildir. Ayrıca, inşaat projeleri, potansiyel riskler nedeniyle proje yaşam döngüsü boyunca yüksek maliyetlere sebep olabilecek anlaşmazlıkların tehdidi altındadır. Uygun risk tahsisi, anlaşmazlıkları en aza indirirken inşaat sözleşmesinin verimli bir şekilde yönetilmesini de destekler. Bu çalışmada altyapı projelerinin maruz kaldığı riskler ve Müşavir Mühendisler Uluslararası Federasyonu (FIDIC) Sözleşme Koşullarında yer alan risk tahsisleri kısaca tartışılmıştır. Riskle ilgili maddeler; ilişkili taraflar ve risk kümeleri açısından analiz edilmiştir. Araştırma bulguları, inşaat sözleşmelerini risk açısından ele almaya yardımcı olabilir ve olası iklim değışikliği etkilerini dikkatlice değerlendirmek için rehberlik sağlayabilir.

Anahtar Kelimeler: İklim Değişikliği, Altyapı, Risk, FIDIC, Doğal Riskler, Risk Paylaşımı

ÇOCUĞUN SOYADI VE ÖNERİLER

THE SURNAME OF CHILD AND PROPOSALS

Dr. Tuğçem SEÇER*

ÖZET

Çocuğun soyadı, korunması gereken bir kişilik hakkıdır. Çocuğun soyadı, hukukumuzda soybağını düzenleyen hükümlerin altında düzenlenir. Kimi sistemlerde ise çocuğun soybağı velayet hakkına bağlanır. Ancak çocuk hukukundaki gelişmeler sonucunda çocuğa ilişkin her konuda olduğu gibi soyadı konusunda da pusulanın, çocuğun üstün yararı olması gerektiği görüşü kabul edilmelidir. Bu çerçevede, çocuğun soyadı bakımından klasik düşünceden ayrılarak yeni önerilerin getirilmesi önemlidir. Bu öneriler getirilirken çocuğun soyadı dört farklı başlık altında incelenebilir. İlk olarak evlilik birliği içerisinde doğan çocuğun soyadı, ikinci olarak evlilik birliği dışında doğan çocuğun soyadı, üçüncü olarak yeni tartışmalar çerçevesinde evlilik birliği sona erdikten sonra çocuğun soyadı ve son olarak anası ve babası belli olmayan çocuğun soyadı incelenmeli ve her bir varsayımına ilişkin yeni düzenlemeler yapılmalıdır.

Anahtar Kelimeler; Soyadı, Çocuk, Aile, Soybağı, Velayet

ABSTRACT

The surname of the child is a personal right that should be protected. In our system the surname of the child is regulated under the provisions of paternity. On the other hand, in other systems, the child's paternity is tied to the right of custody. However, because of the developments in the child rights and law, it should be accepted that the best interests of the child should be the most important criteria in all

Makalenin Geliş Tarihi : 27/02/2023

Makalenin Kabul Tarihi : 12/07/2023

* Başkent Üniversitesi Öğretim Görevlisi Dr.,
e-mail: tugcemsahin@baskent.edu.tr.

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-7121-1217>

matters related to the child's surname. In this context, it is important to leave the classical thought in terms of the surname of the child and to introduce new proposals. While making these proposals, the child's surname can be discussed under four different titles; first, the surname of the child who born within the marriage, second the surname of the child of unmarried parents, third within the framework of new discussions the surname of the child after the end of the marriage and finally the surname of the child whose parents are unknown. These titles should be discussed, and new regulations should be made regarding each assumption differently.

Key Words; Surname, Child, Family, Paternity, Custody

**ANONİM ŞİRKETLERDE İNTİFA
SENETLERİNİN HUKUKİ NİTELİĞİ**
***THE LEGAL CHARACTERISTICS OF JOUISSANCE
SHARES IN INCORPORATED COMPANIES***

Arş. Gör. Elif YALÇIN SIRAKAYA*

ÖZ

İntifa senetleri Türk Ticaret Kanunu[†]'nun 502. ve 503. maddelerinde düzenlenmiştir. TTK'ya göre intifa senetleri; anonim Őirket genel kurulu tarafından esas sözleşme uyarınca veya esas sözleşmeyi değiştirerek bedeli kanuna uygun olarak yok edilen payların sahipleri, alacaklılar veya bunlara benzer bir sebeple Őirketle ilgili olanlar lehine çıkarılan menkul kıymet niteliğindeki emre veya hamiline yazılı senetlerdir. Kuruculara da dağıtılabilir kârdan TTK m. 519/1'de yazılı yedek akçe ile pay sahipleri için yüzde beş kâr payı ayrıldıktan sonra kalanın en çok onda biri intifa senetleri bağlamında ödenebilir (TTK m. 348). Görüldüėü üzere intifa senedi sahiplerine yalnızca Őirket kârına, tasfiye sonucunda kalan tutara katılma ve yeni pay alma hakkı tanınabilir. TTK m. 503'te intifa senedi sahiplerine pay sahipliği hakları verilemeyeceği belirtilmiştir. Oysaki kanun koyucu tarafından sayılan haklar, pay sahiplerine özgü mali nitelikteki haklardır. Bu yüzden intifa senetlerinin hukuki niteliği tartışmalıdır. Çalışmamız kapsamında ilk olarak bu senetlerin veriliş amacı ve benzer menkul kıymetlerden ayrılan noktalarına değinilecektir. Daha sonra intifa senetlerinin ve bu senetlerin temsil ettiği hakların hukuki niteliğine dair doktrinadaki farklı görüşlere yer verilerek, intifa senedi sahipleri ile Őirket

Makalenin Geliş Tarihi : 25/05/2023

Makalenin Kabul Tarihi : 12/07/2023

* Ondokuz Mayıs Üniversitesi Ali Fuad Bařgil Hukuk Fakültesi Ticaret Hukuku Anabilim Dalı, e-mail: elifyalcinsirakaya@gmail.com.

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8599-0223>

† 14.02.2011 tarih 27846 sayılı RG.

arasındaki hukuki ilişkinin nitelendirilmesine yönelik tespitlerde bulunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: İntifa senetleri, kurucu intifa senetleri, kâr payı hakkı, tasfiye payına katılma hakkı, yeni pay alma hakkı

ABSTRACT

Jouissance Shares were established in sections 502-503 of The Turkish Commercial Code (TCC). According to this code, Jouissance shares are defined as promissory or bearer bonds made in favor of those involved in the company produced for creditors or other similar reasons either upon primary contracts signed in accordance with the general assembly of an anonymous corporation or in accordance with the owners of shares removed through modifications to the prime contract made in compliance with the expenditure law. After 5% of the provisions gathered from profits open to also be distributed to the founders as outlined by TCC s. 519/1 have been separated from the total, a tenth of the remainder is paid in accordance to the jouissance shares (TCC s. 348). As one can see, holders of jouissance shares can only be granted the rights to the company dividend, the remaining total after liquidation, and the ability to obtain new shares. TCC s. 503 further specifies that shareholder rights will not be granted to those who hold jouissance shares. However, rights that are considered to be granted by legislators hold fiscal characteristics unique to shareholders. For this reason, the legal characteristics of jouissance shares are debated. As part of our study, the purpose of these shares will first be investigated alongside the as well as the points in which they differ from similar securities. Afterwards, by giving room for doctrine holding differing opinions on the legal characteristics of jouissance shares and the rights represented by said shares, observations about the legal relationship between the holders of jouissance shares and companies will be made with the goal of legally characterizing said relationship.

Keywords: jouissance shares, founder's jouissance shares, dividend rights, rights to join liquidation profits, rights to obtain new shares

**TANZİMAT DÖNEMİNDEKİ TÜRK HUKUKUNDA
ÖLÜM CEZASINA GENEL BİR BAKIŞ**
*AN OVERVIEW OF THE CAPITAL PUNISHMENT IN TANZI-
MAT PERIOD TURKISH LAW*

Dr. (Jur.) HASAN DURSUN*

ÖZ

Tanzimat Dönemi, 1839 yılında Gülhane Hattı Hümayununun okunmasıyla başlamış ve 1918 yılında Osmanlının fiilen son bulunduğu Mondros Mütarekesine kadar sürmüştür. Bu dönemde ölüm cezası bakımından İslam ceza hukuku hükümleri yürürlükte bulunduğu gibi Fransa örnek alınarak yapılan laik ceza kanunlarına da söz konusu ceza hakkında hükümler konulmuştur. Böylelikle hukuk yaşamında bir ikilik görülmüştür. Bunun gibi mahkeme teşkilatı bakımından da bir ikilik yaşanmış, İslam ceza hukukunu uygulama görevi “şer’i” (dini) mahkemelere verilirken, laik kanunları uygulama görevi nizamiye mahkemelerine verilmiştir. Kısacası, Tanzimat Döneminde biri dini hukuk, diğeri ise laik hukuk olmak üzere hukukun iki temel kaynağı olmuştur. Ancak ölüm cezası bakımından gerek dini hukukun gerekse laik hukukun gereklerine uyulmamıştır. Çünkü İslam hukukunun tek kaynağı olan Kur’an’da yalnızca kasıtlı cinayet ve eşkıyalık fiilleri için ölüm cezası öngörülürken Tanzimat Döneminde bile İslam’da mürtetlik için ölüm cezasının öngörüldüğü zannedilmiş, mürtede ölüm cezasının kaldırılması konusu birçok uluslararası soruna yol açmıştır. Laik hukuk ise ölüm cezası gerektiren fiillerin sınırlandırılarak veya bu cezanın kaldırılarak kişi hak ve özgürlüklerinin garanti altına alınmasını isterken o dönemin Fransız otoriter rejiminin kanunları örnek alınarak yapılan ceza kanunlarında devlete

Makalenin Geliş Tarihi : 14/06/2023

Makalenin Kabul Tarihi : 12/07/2023

* Dr. Öğr. Görevlisi, Özyeğin Üniversitesi Hukuk Fakültesi,
e-mail: hasan.dursun@ozyegin.edu.tr

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-5506-3944>

karşı işlenen çoğu suçlarda ölüm cezası öngörülmüştür. Böylelikle Tanzimat Döneminde yapılan ceza kanunları baskıcı ve özellikle padişahı koruyucu nitelikte hükümlere yer verdiği için ayrıcalıklı bir nitelik taşımıştır. Bazılarının ileri sürdüğü, Tanzimat Döneminin temellerinin III. Selim ve II. Mahmut'a dayandığı savının isabetsiz olduğu, bu padişahların da kendilerinden önceki padişahlar gibi otoriter ve baskıcı oldukları ortaya çıkmıştır. Bütün olumsuzluklarına karşın Tanzimat Dönemi ölüm cezasının sınırlandırılması ve bu cezanın uygulanmasındaki keyfiliğin azaltılması bakımından önemli bir adım olmuştur. Zira bu dönemden önce Osmanlı padişahlarının sınırsız, mutlak ve keyfi yetkilerle ölüm cezası verebileceği anlayışı kabul edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Ölüm Cezası, Sened-i İttifak, Gülhane Hattı Hümayunu, İslahat Fermanı, 1876 Anayasası, III. Selim, II. Mahmut, Mustafa Reşit Paşa.

ABSTRACT

The Tanzimat Period started with the issuing of the “Gülhane Hattı Şerif” (Supreme Edict of the Rosehouse) in 1839 and lasted until the Armistice of Mudros in 1918, when the Ottoman Empire de facto came to an end. In that period, the provisions of the Islamic criminal law were in force in terms of the death penalty, and secular penal laws made by taking France as an example were also included in the provisions regarding the aforementioned punishment. Thus a duality was seen in the legal life. Likewise, there was a duality in terms of the court organization, the task of applying Islamic criminal law was given to the “Shari'a” (religious) courts, while the task of applying the secular laws was given to the nizamiye courts. In short, there were two main sources of the law in the Tanzimat Period, one being religious law and the other secular law. However, the requirements of both religious and secular law were not compiled with in terms of the death penalty. Inasmuch as while the only source of Islamic law, the Qur'an, stipulates the death penalty for intentional murder and banditry, even in the Tanzimat Period, it is thought in Islam the death penalty was foreseen for apostasy, and the abolition of the death penalty for the apostate caused many international problems. While secular law wanted to guarantee individual rights and freedoms by limiting or abolishing the death penalty, death penalty was

envisaged for most crimes against the state in the penal codes based on the laws of the French authoritarian regime of that period. Thus, the penal laws made in the Tanzimat Period had an oppressive and as they included especially protective provisions for the sultan, privileged character. It has been revealed that the argument made by some that the foundations of the Tanzimat Period were based on X was inaccurate and that these sultans were authoritarian and oppressive like the sultans before them. Despite all its negativities, the Tanzimat Period was an important step in limiting the death penalty and reducing the arbitrariness in its implementation. Inasmuch as before that period, the understanding that the Ottoman sultans could impose the death penalty with unlimited, absolute and arbitrary powers was accepted.

Keywords: The Death Penalty, Charter of Alliance (Sened-i İttifak), The Gülhane Hattı Şerif (Supreme Edict of the Rosehouse), Edicts of Reforms (Islahat Fermanı), Constitution of 1876, III. Selim, II. Mahmud, Mustafa Reşid Pasha.